

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

ARREST

**nr. 235.130 van 20 juni 2016
in de zaak A. 215.990/IX-8647**

In zake: Giovanni GEERINCKX
die woonplaats kiest te 9920 Lovendegem
Lostraat 6

tegen:

de VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ DE LIJN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Koen De Bisschop
kantoor houdend te 2800 Mechelen
Conventstraat 8
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 11 mei 2015, strekt tot de nietigverklaring van “[d]e beslissing van de directie van de openbare Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn d.d. 20.03.2015, betreffende het ontslag van [Giovanni Geerinckx]”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 juni 2016.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

De verzoekende partij en advocaat Stefaan Diels, die *loco* advocaat Koen De Bisschop verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is op 25 april 2008 bij arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur aangeworven als chauffeur bij de verwerende partij.

3.2. Op 8 januari 2015 stelt de verwerende partij vast dat een reiziger in het bezit is van “een blanco biljet” dat werd aangekocht op de tram die door verzoeker die dag werd bestuurd.

3.3. Op 26 en 27 januari 2015 wordt verzoeker gehoord over de feiten.

3.4. Met een brief van 29 januari 2015 deelt de verwerende partij aan verzoeker mee dat de arbeidsovereenkomst vanaf 30 januari 2015 een einde neemt. Zij schrijft onder meer:

“Op basis van het voorliggende dossier en na evaluatie van uw versie van de feiten, kunnen wij slechts bevestigen dat uw handelswijze het vertrouwen in onze samenwerking heeft geschonden. Daarom willen wij op die basis niet meer samenwerken.

Wij maken hierbij formeel een einde aan uw arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur op vrijdag 30 januari 2015. Vanaf die datum aanzien wij u niet meer als ons personeelslid.

Wij zullen u een verbrekingsvergoeding betalen overeenstemmend met een opzeggingstermijn van 14 weken.”

3.5. Verzoeker tekent op 2 februari 2015 intern beroep aan tegen zijn ontslag.

3.6. Dat beroep wordt behandeld op 12 februari 2015.

Met een e-mail van 17 februari 2015 meldt de verwerende partij dat zij bij haar standpunt blijft en het ontslag handhaaft.

3.7. Met een brief van 5 maart 2015 betwist verzoeker zijn ontslag en vraagt hij om terug te komen op de ontslagbeslissing.

3.8. Met een brief van 20 maart 2015 antwoordt de verwerende partij dat zij bij haar standpunt blijft dat verzoekers ontslag terecht is.

Verzoeker onderkent in deze brief de bestreden beslissing.

IV. Rechtsmacht van de Raad van State

Standpunt van de partijen

4. De verwerende partij werpt op dat de Raad van State onbevoegd is om kennis te nemen van het voorliggende beroep omdat het de beëindiging van de arbeidsovereenkomst van verzoeker tot voorwerp heeft en geschillen omtrent de uitvoering, interpretatie en ontbinding van een arbeidsovereenkomst door de gewone rechtbanken worden beslecht.

Zij betoogt dat dit voortvloeit uit de toepassing van artikel 144 van de Grondwet, krachtens hetwelk geschillen over burgerlijke rechten uitsluitend tot de bevoegdheid van de rechtbanken van de rechterlijke orde behoren. Zij stelt dat, “[a]ls gevolg van voormelde beginselen”, artikel 578, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de arbeidsgerechten in beginsel bevoegd zijn om kennis te nemen van de geschillen in verband met een arbeidsovereenkomst. Volgens de verwerende partij verhindert deze bevoegdheid van de gewone rechtbanken dat de Raad van State op grond van de algemene vernietigingsbevoegdheid die hij ontleent aan artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, uitspraak zou doen over het voorliggende geschil.

De verwerende partij merkt ook nog op dat verzoeker zich richt tegen de brief van 20 maart 2015 van haar raadsman aan verzoekers raadvrouw en dat dit “geenszins als een administratieve rechtshandeling [kan] worden beschouwd die vernietigd kan worden door de Raad van State”.

5. Verzoeker repliceert in zijn memorie van wederantwoord als volgt (met weglating van de voetnoot):

“Op de website van de Raad van State vindt men heel duidelijk de bevoegdheden terug, ook de Vlaamse Vervoermaatschappij ‘De Lijn’ behoort tot hun bevoegdheden.

In deze orde staat de Vlaamse vervoersmaatschappij vermeld: personeelszaken > ambtenaren > specifiek per norm/overheid > Vlaamse Gemeenschap – Vlaams Gewest > openbare instellingen > Vlaamse vervoersmaatschappij. (bron: juridict.raadvst-consetat.be)

Ik verwijs graag naar arrest 206.652 daterende van 15 juli 2010 in de zaak A.195.809/IX-6757, inzake dhr. Walterus Thierry tegen de Vlaams Vervoersmaatschappij ‘De Lijn’.

Men leest: ‘ “de VVM handhaaft haar beslissing tot onmiddellijke ontzegging van elke dienst op het geregeld vervoer”. Een dergelijke beslissing kan wel degelijk met een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State worden bestreden. Het beroep tot nietigverklaring is dan ook ontvankelijk wat zijn voorwerp betreft.’

Deze eerder vermelde uitspraak is duidelijk, de Raad van State is bevoegd.

In het boek ‘de Raad van State’ geschreven door [L. C.], deel twee afdeling rechtspleging, titel V ‘de behandeling, voorafgaande maatregelen’ staat te lezen:

‘Mogelijk wijst het eerste onderzoek al uit:

- dat de zaak spoedeisend is;
- dat de zaak kennelijk niet tot de bevoegdheid van de Raad van State behoort;
- dat het verzoekschrift klaarblijkelijk niet gegrond is.

{...}

‘De tegenpartij beschikt, te rekenen van de dag waarop zij het afschrift ontvangt over dertig dagen (ondertussen aangepast tot zestig dagen) om de griffie een memorie van antwoord ...’

Uit het bovenstaande blijkt dat het eerste onderzoek al voorbij is en dat de Raad van State bevoegd is.”

6. In zijn laatste memorie laat verzoeker nog gelden dat hij in statutair dienstverband had moeten worden aangeworven, aangezien hij niet voldeed aan de voorwaarden waaronder tot contractuele aanstelling kon worden overgegaan. Zijn arbeidsovereenkomst is dan ook op een nietige wijze tot stand gekomen.

Verzoeker vervolgt dat wanneer het bestuur het initiatief neemt om personeel contractueel aan te werven, de Raad van State zich steeds bevoegd acht ten aanzien van de eenzijdige beslissing om tot contractuele aanwerving over te gaan. Hij voegt eraan toe dat steeds meer rechtspraak en rechtsleer oordeelt dat

de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’ van toepassing is op het ontslag van de arbeidscontractant in de publieke sector. Volgens verzoeker is het ontslag een eenzijdige administratieve rechtshandeling die afsplitsbaar is van de arbeidsovereenkomst. Alleszins dient een bestuurshandeling te worden gesteld die aan het ontslag voorafgaat en die bij de Raad van State kan worden bestreden, ongeacht of het over een statutair, dan wel een contractueel personeelslid gaat. In dit geval – zo stelt verzoeker – heeft De Lijn een afsplitsbare éénzijdige rechtshandeling gesteld en “op 20 maart 2015 heeft De Lijn een éénzijdige afsplitsbare rechtshandeling uitgevoerd”.

Volgens verzoeker kan alleen de Raad van State de bestreden beslissing vernietigen en is bijgevolg de arbeidsrechtbank of gewone rechtbank niet bevoegd.

Verzoeker stelt ten slotte dat hij artikel 159 van de Grondwet inroept “dat de burger bescherming biedt tegen de administratieve overheid”, alsook het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*.

Beoordeling

7. Art. 14, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State luidt als volgt:

“Indien het geschil niet door de wet aan een ander rechtscollege wordt toegekend, doet de afdeling uitspraak, bij wijze van arresten, over de beroepen tot nietigverklaring wegens overtreding van hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht, ingesteld tegen de akten en reglementen:
1° van de onderscheiden administratieve overheden;
[...].”

8. Verzoeker werd bij arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur, die door de partijen werd ondertekend op 25 april 2008, tewerkgesteld bij

de verwerende partij. De bestreden beslissing betreft het ontslag van verzoeker en met andere woorden de beëindiging van deze arbeidsovereenkomst. Het geschil heeft aldus betrekking op de uitvoering van die arbeidsovereenkomst.

Dit laatste is het geval ongeacht of de arbeidsovereenkomst wettig tot stand is gekomen. De bewering van verzoeker dat hij statutair had moeten worden tewerkgesteld, kan derhalve niets daaraan veranderen.

9. Krachtens artikel 578, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek zijn de arbeidsgerechten in beginsel bevoegd om kennis te nemen van de geschillen in verband met de arbeidsovereenkomsten.

Deze bevoegdheid van de arbeidsgerechten staat eraan in de weg dat de Raad van State op grond van de algemene vernietigingsbevoegdheid die hij put uit het hiervóór aangehaalde artikel 14, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, uitspraak zou doen over het voorliggende geschil.

10. Eenmaal een arbeidsovereenkomst is gesloten, dienen geschillen omtrent de uitvoering, interpretatie en ontbinding van die overeenkomst door de justitiële rechter te worden beslecht. Indien de Raad van State zou aannemen dat hij rechtsmacht heeft om kennis te nemen van de bestreden beslissing omdat ze – zoals verzoeker in zijn laatste memorie betoogt – een “eenzijdige administratieve rechtshandeling” is, zou hij zich de bevoegdheid aanmatigen om uitspraak doen over een geschil inzake de rechten en plichten die voortvloeien uit de uitvoering van een arbeidsovereenkomst en aldus artikel 144 van de Grondwet schenden. Hieruit volgt dat de bestreden beslissing, wat de rechtsmacht van de Raad van State betreft – anders dan verzoeker het ziet – níét kan worden afgesplitst van die arbeidsovereenkomst.

Het door verzoeker ingeroepen artikel 159 van de Grondwet en het beginsel *patere legem quam ipse fecisti* kunnen niets daaraan veranderen. Dat verzoeker uit de website van de Raad van State de bevoegdheid van de Raad afleidt ten aanzien van de “ambtenaren” van de Vlaamse Vervoermaatschappij kan dat evenmin.

Verzoekers verwijzing naar arrest nr. 206.652 van 15 juli 2010 van de Raad van State is dan weer niet dienstig, aangezien het beroep in de desbetreffende zaak niet de beëindiging van een arbeidsovereenkomst tot voorwerp had.

11. Het gebrek aan rechtsmacht van de Raad van State kan bovendien – in tegenstelling tot wat verzoeker suggereert – slechts definitief worden vastgesteld in het arrest waarmee de Raad van State uitspraak doet over het ingestelde beroep. Verzoeker voert dan ook tevergeefs aan dat “[h]et logisch [zou] zijn dat men bij onbevoegdheid dit zo snel mogelijk zou laten weten en niet op het einde van het schriftelijk verweer”. Die beweerde logica kan immers de rechtsmacht van de Raad van State niet bepalen.

12. De conclusie is dat de exceptie waarbij de rechtsmacht van de Raad van State wordt afgewezen, gegrond is. Het beroep moet dienvolgens worden verworpen.

V. Rechtsplegingsvergoeding

13. De verwerende partij vraagt in haar memorie van antwoord dat haar “de rechtsplegingsvergoeding ten bedrage van 700 [euro]”, dit is het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding zoals bedoeld in artikel 67, § 1, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’, zou worden toegekend.

Ter terechtzitting stelt zij evenwel zich te gedragen naar de wijsheid van de Raad van State wat het toe te kennen bedrag van de rechtsplegingsvergoeding betreft.

14. In acht genomen dat verzoeker, zoals hij in zijn laatste memorie aanvoert, “nog steeds werkzoekende [is] met een laag inkomen”, acht de Raad van State het passend de toe te kennen rechtsplegingsvergoeding vast te stellen op het minimumbedrag, namelijk 140 euro.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 140 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 juni 2016,
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Van Haegendoren